

SEVMEDE VE YERMEDE BİR TÜRLÜ TUTTURULAMAYAN DENGE

İnsanoğlu, yapısı gereği, sevdiği insanların eksikliklerini görmemeyi, yerdiklerinin ise iyi taraflarını göz ardı etmeyi yeğlemektedir. Bu durum, belki de onun yapısal bir sorunu olarak veya hayata bakışta duygusal yönünün ağır basmasıyla açıklamak mümkündür. Ancak ortaya çıkan bir durum vardır ki, sevme ve yerme noktasında yapılan inişli çıkışlı görüntü, bizim duruşumuz, hayat felsefemiz açısından önemli eksikliklerimizin olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

Her yıl Muharrem ayı geldiğinde, gerek ülkemiz gerekse de diğer İslâm ülkelerinde Kerbela olaylarının matemini tutma adına çeşitli anma faaliyetleri düzenlenmektedir. Bazı yerlerde, Kerbela'da yaşananlar anlatılırken ve hüznü idrak edilirken, bazı yerlerde ise zincirlerle ve kılıçlarla vücutlara Hz. Hüseyin'in yaşadıklarını yaşama adına vurmalar gerçekleştirilmektedir. Zincirlerle ve kılıçlarla vurulan vücuttan kan izlerinin çıktığı ise herkes tarafından müşahede edilmektedir.

Yapılan zincir ve kılıçla vücuda verilen eziyetler, sadece ve sadece Hz. Hüseyin'e karşı muhabbeti gösterme adına yapılan eylemlerdir. Bir insan, nasıl olur da başkasına olan sevgisini kendine yaptığı eziyetlerle gösterebilir. Böyle bir durum, ne İslâm'ın ne de diğer dünyevi değerlerin tavsii ettiği bir şeydir.

Hz. Peygamber (s.a.s.), yaşadığı dönemde, ailelerinden biri vefat eden bazı kişilerin vücutlarına zarar verdiklerini görmüştü. Bu durumu görünce hemen onlara müdahale ederek, bunun cahiliye dönemi âdeti olduğunu, ölenlerin matemini vücuda zarar vererek yaşanılmayacağını söylemiştir.

Hz. Hüseyin'in şehid edilmesinin hüznünü zincirlerle ve kılıçla vücuda zarar vererek kutlayanlar, Suriye'de Müslümanları öldüren ve İslâmî yaşantıyla yakından uzaktan alakası olmayan idareyi destekleyebilmektedirler. Yaklaşık 100 bin insanın en ağır silahlarla öldürüldüğü bir noktada Kerbela olayını idrak edenler, zamane yezidlerini ise görmezlikten gelebilmektedirler. Türkiye'de yaşayan Şia'nın bir kolu olan Caferîler, Lübnan, İran ve Irak'taki Şiiler, Suriye'de Müslümanları ezen yönetime destek vermeye devam etmektedirler. Bu durum, sevme ve yermede hangi seviye olduğunun en çarpıcı göstergesi değil midir? Bir başka açıdan, Hz. Hüseyin'i şehid eden yezid'i tanıyıp da, günümüz yezidlerinin yanında saf tutarak, onu nasıl tanımadıklarını izah etmek gerekmektedir. Kerbela matemini yaşarken mazlum konumunda olan Hz. Hüseyin'i ananlar ve ona yapılanları vücutlarına zincirle ve kılıçla yaşamaya çalışanlar bugün, yezid konumundakilerin yanında saf tutmaktadırlar. Davalar, simge insanlar, sadece tarihte yaşayan bireylerle kalmamalıdır. Şahıslardan ziyade, düşünce ve felsefeleri devam ettirenleri de her ne zaman ve kimler tarafından devam ettirilirse ettirsin tanımak gerekmektedir.

Toplumda, sadece Kerbela olayında, sevme ve yerme noktasında ifrat tefriti yaşamamaktayız. Bir partiye, cemaate, tarikate, derneğe, vakfa, ideolojiye veya harekete mensup olanlar, liderlerinin kusurlarını görmemezlikten gelebilmektedirler.

Liderler her ne söylerlerse söylesinler onda hikmet aramak hem o kişiyi hem de içinde bulunulan grubu yanlış yönlere götürebilecektir.

Önder konumunda olan insanların da netice insan olduğunu, yanlış yapabileceklerini, eğer böyle bir durum vaki olursa uygun bir dille meselenin dile getirilmesi gerektiğini aklımızdan çıkarmamız gerekmektedir.

Allah Rasûlü'nün de zaman zaman hataları olmuştur. Söz konusu hatalarda, meseleye dair ayetler inmiş veya etrafındaki önde gelen sahabiler tarafından uyarılmıştır. O da hiçbir zaman, ben bir Peygamberim, ne yaparsan doğrudur görüşünde olmamıştır. Sahabilerin onu uyarması, bazen de ayetlerle doğru olanın gösterilmesi, onun bir beşer olduğuna işaret değil midir? İnsan, bir beşer olarak eksiklikleriyle hayatı götüren bir varlıktır. Eğer eksikliklerimiz olmasaydı bizler bir melek olurduk. Dolayısıyla, lider konumunda olan kişiler her ne söylerse doğrudur, ona karşı yapılan itirazlar kötü niyetlidir anlayışıyla hareket etmek doğru olmayabilir. Önemli olan; ilkeler, doğrular ve ortak karar verilen düşünceler üzerinde hareket etmek en ideal yol olsa gerektir.

İnsan, herkesi sevecek veya herkesten nefret edecek diye bir şey yoktur. Ancak sevdiğimiz iyi, sevmediğimiz kötü gibi bir sonuca gitmek de yanlış olacaktır. Hiçbir zaman, toptan iyi veya toptan kötü diye bir şey yoktur. Eğer bize göre her şey kötü veya her şey iyi olan durumlar varsa, orada bakış açımızda bir problemin olduğunu düşünmek gerekmektedir. Hz. Ali'nin bu noktada söylediği önemli bir sözünü hatırlamak gerekir. "Bir sözün, kimin tarafından söylendiği değil, ne söylediği önemlidir". Sevmediğimiz insanlardan güzel, sevdiğimiz insanlardan ise yanlış bulduğumuz düşünceler sadır olabilir. Önemli olan sevme ve yermeye doğruların peşinde koşmaktır.

Bugün sevme ve yermeye Hz. Ebû Bekir gibi duygusallıktan uzak, gerçekler temelinde olayları analiz etmeye/anlamaya ihtiyaç vardır. Hz. Peygamber vefat ettiğinde Hz. Ömer'in kim Rasûlüllâh öldü diyorsa onun kellesini vururum demesi üzerine Hz. Ebû Bekir, kim Allah'a inanıyorsa o bakidir, kim de Peygamberimize inanıyorsa o vefat etmiştir, şeklinde cevap vermiştir. Hz. Ömer, Allah Rasûlü'ne olan sevgisini duygusallık temelinde tepkiye dönüştürmüştür. Bu duygusal tepki, hem kendisine hem de etrafındakilere zarar verebilirdi.

Bugün, hem Kerbela anlayışımız hem de değer verdiklerimiz ve yerdiklerimizi yeni bir anlayışla, hayatın eksiklikleri ve artılarıyla birlikte değerlendirmeye ihtiyacımız vardır. Sevmede ve yermeye aşırı gitme kutuplaşmayı, birliktelik temelinde değerlendirme ise bizi gerçekten Müslüman olmaya sevk edecektir. Unutmayalım, Hz. Peygamber'in ifadesiyle, her işin en iyisi orta halli yani dengede olanıdır. Biz de sevme ve yeme noktasında, Allah Rasûlü'nün tavsiyesi cihetinde dengeli bir hayat felsefesi edinirsek, herhalde meseleleri değerlendirmede daha doğru bir bakış açısı yakalayabiliriz.